

וכתב הגאון ר' דוד יואל ויס שליט"א בקובץ מקבצאל (שנה ד' קו' ז' ע' קכה): לדעתי אין ראייה משם, דשאני משואות שמדליקין בלילה, שזה אפשר לראות אף ממרחק גדול, משא"כ סתם ראייה ביום. וחזן מזה נראה דמ"ש בין הר להר היה שמונה פרסאות, היינו כדי לילך מהר להר, כדמוכח ממאי דפריך והא האידנא טובא הוו, ומשני אסתתומי אסתתום להו דרכי. פירש"י שהולכין דרך עקלתון ע"ש. אבל איה"נ שבמידה אורית יכול להיות שאין בין הר להר רק ד' או ה' פרסה.

וע"ש שפלפל עוד הרבה בענין ראייה למרחוק עפ"י דברי חז"ל.

ושם (ע' קכח) כותב: ונראה פשוט, במי שראיתו קצרה ורק ע"י בתי עינים [משקפיים] הוא רואה למרחוק, כיון שדרכו כן לילך עם הבתי עינים, נחשב שיעור ראייתו כפי מה שהוא רואה עם הבתי עינים, ולא מהני מה שמסיר הבתי עינים מעיניו, וצריך להרחיק כמלא עיניו כפי שיעור ראייתו עם הבתי עינים. עכ"ד.

וי"ש לעיין האם הוה דומיא דדברי הסמ"ע (תו"מ ס"י ה') דע"י אור נר (או חשמל) נחשב כיום לגבי דינים דבעי יום ע"ש, וא"כ צ"ע אי ע"י משקפיים נחשב שפיר גדר ראי', ויש לחלק בזה בכמה אנפין וצ"ע.

★★

בשו"ת חסדי אבות להגר"י טרונוק ז"ל (סי' י"ג ס"ק ו') מביא שכ"ק אדמו"ר מגור בעל האמרי אמת זצ"ל שאל אותו, לטעמא דרבא דלא שלטא ב"י עינא, מהיכן מודדין, מקרקע הסוכה או מעיניו, וע"ש שהאריך לפלפל בזה, ובסו"ד כותב:

בעיקר הספק, יש להביא ראי' מדברי ירושלמי סוכה בפ"א דר' יונה ס"ל דפסול דלמעלה מכ' משום צל דפנות, עיקר תלוי למעלה מכ' מדפנות, אבל בהשפיל הסכך למטה מכ' אף דפנות למעלה מכ' כשרה, והקשה ר' יוסי דלפ"ז למה לא נאמר סוכה שהוא גבוה למעלה מכ' מדפנות, אחרי דעיקר תלוי במדת הדפנות, א"כ הה"ד הכא למה לא הקשה בגמ' לרבה, אי נימא דעיקר תלוי בגובה בינונית של אדם, נתני סוכה שהוא גבוה למעלה מכ' מעינו של אדם בינוני, לא

סתם שהוא גבוה למעלה מכ' אמות, ע"כ דמקרקע מודדין, וכל שהוא גבוה למעלה מכ' מקרקע פסולה.

וע"כ צ"ל כפירוש הרשב"א דהא דלא שלטא בה עינא לא משום דא"א לראות, רק דאין אדם שם על לב לדבר שהוא עומד למעלה מכ' דאפליג רשותי, א"כ אין כאן נפ"מ בין רבה לדאינך במדידת כ' אמה. עכ"ד.

★★

ובעצם ספיקו הנ"ל של כ"ק אדמו"ר זצ"ל הנה אם נמדוד מעיני האדם, ימצא שסוכה אחת יכולה להיות כשירה לאדם גבוה שאין מעיניו ולסוכה כ' אמה, ותהיה פסולה לננס שיש מעיניו לסוכה יותר מכ' אמה.

וזה נראה דחוק לומר כן, וע"כ דהשיעור הזה נמדד לפי אדם בינוני, ובכלי גולה הוסיף בזה: יש להוכיח דאל"כ היה לנו לחלק ג"כ בין מי שנהורי' בריא, והיינו שראיתו טובה ורואה הסכך אף במרחק של כ' אמה, לבין מי שראיתו חלשה ואינו רואה הסכך גם כשהוא בפחות מכ', אלא ודאי שהכל נמדד לפי סתם בני אדם ואינו תלוי בגובהו של כל אדם פרטי. וצ"ע. ע"כ.

★★

בגמ': וכיון דדפנות מגיעות לסכך משל"ט שלטא בה עינא.

כתבו התוס' דבנר חנוכה לא אמרינן כן. הט"ז (סי' תרע"א ס"ק ה') כתב דבנר חנוכה א"א להכשיר ע"י הדפנות שמגיעות עד הנרות, דעיקר מצות נר חנוכה הוא בצאת הכוכבים, וכל שהוא גבוה למעלה מכ' אין העין הולך שם בלילה דרך הדפנות דגם הדפנות עצמן אינם נראין בלילה, ואור הנר שלמעלה לא נראה מצד עצמו.

הפנים מאירות (ח"א סי' מ"ז) תמה על הט"ז דא"כ הכי נמי נימא לענין סוכה דבלילה לא יצא בגובה מעשרים גם כשדפנות מגיעות לסכך, ולכאורה י"ל דבסוכה אינו צריך לראות בפועל את הסכך וסגי לן במה שראוי מצד הסוכה לראותו, דאטו סומא מיפטר מסוכה משום דלא יכול לראות הסכך.

★★